

ĐỀN THỜ VUA HÙNG THÀNH PHỐ CẦN THƠ ĐIỂM KẾT NỐI LINH THIÊNG VỚI ĐỀN HÙNG NƠI ĐẤT BẮC

Nguyễn Thị Mỹ

Trong suốt tiến trình lịch sử của dân tộc, tín ngưỡng thờ cúng Hùng Vương luôn chiếm một vị trí đặc biệt quan trọng trong đời sống tâm linh và tình cảm của các thế hệ người dân Việt Nam. Xuất phát từ trung tâm Đền Hùng tại vùng Đất Tổ tỉnh Phú Thọ, theo bước chân của cộng đồng dân tộc Việt, Đền thờ Vua Hùng đã có mặt nhiều nơi ở các tỉnh Bắc Bộ, Trung Bộ. Sang thế kỷ XX, XXI tín ngưỡng thờ Vua Hùng đã lan tỏa mạnh mẽ đến vùng đất phương Nam, trong đó có thành phố Cần Thơ.

Nhằm tạo điều kiện cho Nhân dân thành phố Cần Thơ nói riêng và các tỉnh đồng bằng sông Cửu Long nói chung được thể hiện tấm lòng với Quốc Tổ, Đền thờ Vua Hùng thành phố Cần Thơ đã được Thủ tướng Chính phủ Nguyễn Xuân Phúc thống nhất chủ trương xây dựng tại cuộc họp Thường trực Chính phủ về chủ trương xây dựng Đền thờ các Vua Hùng thành phố Cần Thơ (Thông báo số 278/TB-VPCP ngày 09 tháng 6 năm 2016 của Văn phòng Chính phủ về kết luận của Thủ tướng Chính phủ Nguyễn Xuân Phúc).

Ngày 18 tháng 6 năm 2019, Đền thờ Vua Hùng thành phố Cần Thơ được khởi công xây dựng tại phường Bình Thủy, quận Bình Thủy. Đây là công trình do nguyên Chủ tịch Quốc hội nước Cộng hòa Xã hội Chủ nghĩa Việt Nam Nguyễn Thị Kim Ngân vận động Công ty Cổ phần Đầu tư Văn Phú - Invest tài trợ với tổng kinh phí gần 130 tỷ đồng.

Đền thờ Vua Hùng được xây dựng trên diện tích 39.033,7 m², bao gồm các hạng mục: Đền chính, Nhà điều hành, Nghi môn, Nhà bia, Cổng chính, Cổng phụ, Sân đường... Tổng thể công trình được thiết kế cách điệu theo hình dáng bản đồ Việt Nam, bên trong có 02 hồ điều hòa (hồ nước) tượng trưng cho sự khẳng định hai quần đảo Hoàng Sa, Trường Sa thuộc chủ quyền Việt Nam. Công trình lấy Đền chính làm biểu tượng trung tâm nơi xuất phát cội nguồn dân tộc với hình trống đồng cách điệu.

NHỮNG CÔNG TRÌNH TIÊU BIỂU TẠI ĐỀN THỜ VUA HÙNG THÀNH PHỐ CẦN THƠ

Cổng Đền thờ Vua Hùng:

Cổng chính và cổng phụ có kiến trúc giống nhau, lấy ý tưởng thiết kế từ hoa văn nhà sàn kiểu mái hình thuyền trên trống đồng Đông Sơn. Cổng cao 12,2m, ngang 18,8m, được ốp đá xanh Thanh Hóa, có ba cửa, một cửa chính lớn và hai cửa nhỏ hai bên. Phía trên, giữa cổng khắc dòng chữ: ĐỀN THỜ VUA HÙNG.

Nghi môn:

Nghi môn tại Đền thờ Vua Hùng được tạo dựng bởi các cột bê tông ốp đá vôi chắc đở các mái, cao 9m. Hình thức mái mang dáng dấp nhà truyền thống của người Việt cổ thể hiện trên họa tiết hoa văn trên trống đồng. Dưới mái nghi môn gắn phiến đá hình chữ nhật, có hoa văn bao quanh, ở giữa khắc dòng chữ: ĐỀN THỜ VUA HÙNG. Nghi môn quay ra đường Đặng Văn Dậy, theo hướng Đông Nam. Phía

trước Nghi môn là 18 cột cờ, chia thành 2 hàng, treo cờ Tổ quốc và cờ hội mỗi khi có các nghi lễ quan trọng tại đây.

Nhà bia:

Mô phỏng theo lối kiến trúc đình truyền thống Nam Bộ, mái lợp ngói, cột gỗ, các đầu đao được trang trí hoa văn trên trống đồng. Bia được làm bằng đá granite. Nhà bia có diện tích 96,70m², chiều cao 9,74m tính từ nền đến đỉnh mái.

Đền chính:

Đền chính được bao bọc bởi hồ nước tròn trên nền đế vuông, tượng trưng cho triết lý “trời tròn đất vuông”, đồng thời kết hợp văn hóa sông nước miền Tây. Bên trong hồ nước có 54 trụ đá, tượng trưng cho cộng đồng 54 dân tộc Việt Nam. Được thiết kế theo hình trống đồng cách điệu, Đền chính có 18 cánh cung bao quanh tượng trưng cho 18 đời Vua Hùng, mỗi cánh cung trang trí các họa tiết hoa văn thường thấy trên trống đồng Đông Sơn.

Đền chính gồm 2 tầng, tầng trệt là không gian trưng bày các hình ảnh và hiện vật thể hiện những nét cơ bản về Văn hóa Đông Sơn, thời đại Hùng Vương và đồng bằng sông Cửu Long hướng về Đất Tổ. Tầng lầu là không gian thờ, được bài trí theo phong cách truyền thống của dân tộc Việt.

Trung tâm của không gian thờ tự tại Đền chính là ngai thờ Quốc Tổ Hùng Vương, hai bên bài trí ngai thờ Tổ phụ Lạc Long Quân và Tổ mẫu Âu Cơ, kế đến là hai bàn thờ Lạc hầu và Lạc tướng. Gian thờ còn bài trí các linh khí được lãnh đạo thành phố Cần Thơ cung thỉnh từ Khu di tích lịch sử quốc gia đặc biệt Đền Hùng tỉnh Phú Thọ gồm: 18 kilograms đất, 18 lít nước cùng các đồ lễ do Tỉnh ủy, Hội đồng Nhân dân, Ủy ban Nhân dân tỉnh Phú Thọ cung tiến như: phiên

bản trống đồng Đền Hùng, bộ chấp kích, bộ bát bửu, chuông, trống.

Tại gian thờ còn trưng bày hai bức phù điêu đặt đối xứng hai bên. Bức phù điêu bên phải tái hiện truyền thuyết “Con Rồng Cháu Tiên”. Bức phù điêu bên trái tái hiện các sự tích dưới thời đại các Vua Hùng như sự tích Mai An Tiêm, sự tích Bánh chưng bánh dày. Qua đó thể hiện những phong tục, tập quán, tín ngưỡng, văn hóa của người Việt cổ luôn lấy gia đình làm nền tảng trong sinh hoạt, cuộc sống cộng đồng.

Khuôn viên và sân lễ tại Đền thờ Vua Hùng:

Khuôn viên và sân lễ được bao bọc nhiều cây xanh được lãnh đạo Trung ương, lãnh đạo thành phố Cần Thơ qua các thời kỳ và các sở, ban, ngành của thành phố trồng lưu niệm; đồng thời các tỉnh đồng bằng sông Cửu Long cũng đã đóng góp, cung tiến các loại cây trồng đặc trưng của địa phương nhằm thể hiện sự chung sức đồng lòng của lãnh đạo và Nhân dân các địa phương trong việc tạo nên môi trường xanh ở nơi thờ tự Quốc Tổ.

Ngày 06 tháng 4 năm 2022 nhằm mừng 06 tháng 3 năm Nhâm Dần, trong không khí cả nước hướng tới ngày Giỗ Tổ Hùng Vương mừng 10 tháng 3, thành phố Cần Thơ tổ chức Lễ khánh thành Đền thờ Vua Hùng. Đến tham dự có đồng chí Nguyễn Xuân Phúc, Ủy viên Bộ Chính trị, Chủ tịch nước; đồng chí Trương Tấn Sang, nguyên Ủy viên Bộ Chính trị, nguyên Chủ tịch nước; đồng chí Nguyễn Thị Kim Ngân, nguyên Ủy viên Bộ Chính trị, nguyên Chủ tịch Quốc hội; đồng chí Lê Hồng Anh, nguyên Ủy viên Bộ Chính trị, nguyên Thường trực Ban Bí thư; đồng chí Trần Thanh Mẫn, Ủy viên Bộ Chính trị, Phó Chủ tịch Thường trực Quốc hội; đồng chí Nguyễn Văn Nên, Ủy viên Bộ

*Người dân về Đền thờ Vua Hùng thành phố Cần Thơ chiêm bái,
dâng hương trong Ngày Giỗ Tổ Hùng Vương mừng 10 tháng 3 năm 2022.*

Ảnh: Hồng Phú

Chính trị, Bí thư Thành ủy TP. Hồ Chí Minh; đồng chí Vũ Đức Đam, Ủy viên Ban Chấp hành Trung ương Đảng, Phó Thủ tướng Chính phủ; các đồng chí đại diện lãnh đạo các bộ, ban, ngành, đoàn thể Trung ương, các tỉnh, thành phố... đến dự. Viết sổ lưu niệm tại Đền thờ Vua Hùng thành phố Cần Thơ, Chủ tịch nước Nguyễn Xuân Phúc bày tỏ: *"Nơi đây sẽ là điểm hội tụ tâm linh thờ kính tôn nghiêm các Vua Hùng tại vùng đất phương Nam và là kết nối linh thiêng với Đền Hùng nơi đất Bắc, như mạch nguồn Bắc - Nam một nhà, non sông một dải, phát triển giàu mạnh, hùng cường."*

Việc đầu tư, xây dựng Đền thờ Vua Hùng tại thành phố Cần Thơ nhằm giáo dục các thế hệ người Việt Nam, thể hiện truyền thống *"Uống nước nhớ nguồn"* của dân tộc ta, đặc biệt là thế hệ trẻ hướng về cội nguồn, tri ân các Vua Hùng, các bậc

tiền nhân đã có công dựng nước, chống giặc ngoại xâm, xây dựng và phát triển đất nước. Xây dựng Đền thờ Vua Hùng là việc làm hết sức quan trọng và có ý nghĩa nhằm phục vụ nhu cầu tín ngưỡng thờ cúng Hùng Vương, là tâm nguyện của đông đảo Nhân dân thành phố Cần Thơ nói riêng, Nhân dân các tỉnh đồng bằng sông Cửu Long nói chung để có nơi thăm viếng, dâng hương. Song song đó, công trình Đền thờ Vua Hùng sẽ là điểm trung tâm kết nối với các di tích lịch sử - văn hóa, danh lam thắng cảnh, khu điểm du lịch vùng đồng bằng sông Cửu Long và phục vụ người dân tham quan, chiêm bái, tưởng niệm, góp phần thúc đẩy ngành du lịch thành phố Cần Thơ ngày càng phát triển, từng bước xứng tầm là trung tâm kinh tế - xã hội của vùng đồng bằng sông Cửu Long.

Lộ, vùng Cù... Anh đã khéo chọn các chi tiết ấn tượng nhất mang hơi thở của thực tế chiến tranh để ghi lại, và đôi lúc nâng lên tầm khái quát để thể hiện cái chung và cái riêng của cuộc đời với xã hội.

Ngày 24/8/1972, anh ghi: “*Chúng tôi nghỉ đêm đầu tiên trên đất miền Nam giữa vùng đồi núi cây cối lúp xúp thuộc huyện Cam Lộ. Suốt ngày ẩn mình giữa cỏ cây. Trên đầu, máy bay trinh sát OV10 quần đảo... Đại đội dừng ăn cơm nắm ven một thôn ấp hoang tàn, đổ nát. Cả thôn này nơi Đại đội dừng chân chẳng còn một người dân...*” (trang 53 -54).

Một niềm vui dâng trào và rất tự hào là lần đầu tiên anh được gặp Đại tướng Võ Nguyên Giáp khi anh cùng phái đoàn ra Trị Thiên báo cáo tình hình chiến sự: “*Ngày 8/3/1973, thấy tôi là người trẻ nhất, Tổng tư lệnh bước tới bắt tay tôi. Tôi xúc động đến lấp bắp. Đại tướng nói “Đồng chí giới thiệu tên tuổi chức vụ xem nào?”. Tôi đứng nghiêm: “Báo cáo! Tôi Nguyễn Đình Thắng 19 tuổi, B phó”. Theo điều lệnh, tôi nói thật ngắn gọn. Nào ngờ, Tổng tư lệnh ân cần hỏi lại “B phó là gì nhỉ?”. Tôi nhanh trí hiểu ra, đáp lại rành rẽ “Dạ, báo cáo là Trung đội phó ạ”. Trước Tổng tư lệnh không được nói tắt. Đại tướng cười xòa “Cán bộ trẻ, lập thành tích như vậy là tốt lắm”*” (trang 99).

Ngày 17/01/1973 có thể xem là ngày anh chiến đấu ác liệt nhất và may mắn thoát chết, khi chỉ còn một mình anh với khẩu AK và 2 trái B40 không có súng phóng cầm cự với địch (trang 85- 86-87).

Còn biết bao trận đánh trên đường hành quân từ Quảng Trị vào Sài Gòn được anh ghi lại như còn đắm mùi thuốc súng đạn bom. Những trận đánh ác liệt ở cửa ngõ vào Huế, Đà Nẵng, Phan

Rang, Long Thành, Đồng Nai... Đơn vị đến bên kia sông Thủ Thiêm thì Sài Gòn giải phóng và được lệnh không được tiến sang Quận 9. Niềm háo hức muốn biết Sài Gòn là “*hòn ngọc viễn đông*” như thế nào, anh đã trốn đơn vị, rủ bạn mượn chiếc xe Honda 67 đi vào trung tâm thành phố để xem không khí và cuộc sống người dân thành phố vui sướng sau ngày giải phóng.

Ngày 9/12/1975 anh đã trở về trường cũ, học tiếp lớp K20 Đại học Bách khoa - ngành Công nghệ Thực phẩm rồi ra trường vào Cần Thơ công tác cho đến khi về hưu.

Chiến tranh đã lùi xa gần nửa thế kỷ nhưng đọc “*Nhật ký đời lính*” của anh ta vẫn thấy nóng bỏng tính thời sự như được xem một bộ phim tư liệu về chiến trường bên Đông dãy Trường Sơn từ Hà Tĩnh, Quảng Bình, Quảng Trị tới Thành phố Hồ Chí Minh rục rịch tên vàng trong khoảng thời gian từ tháng 3/1972 đến ngày giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước 30/4/1975. Anh tâm sự: “*Xuất bản “Nhật ký đời lính” tôi muốn gửi đến đồng đội cũ những tư liệu, mốc thời gian để cùng ôn lại những kỷ niệm không phai. Muốn đọc giả hiểu phần nào cuộc chiến qua góc nhìn của một người lính, luôn đi đầu trong mọi trận đánh. Chiến tranh là như thế đó*”.

Nhật ký là tư liệu trung thành của cá nhân nhưng qua đó, nhiều gương mặt bạn bè, cuộc đời, xã hội được chiếu xạ bởi nhiều lăng kính. Vì vậy, tôi rất cảm ơn anh đã nói hộ bao điều cho những người con đã hy sinh và những người còn sống trong cuộc kháng chiến chống Mỹ cứu nước vĩ đại của dân tộc.